

RESENSIE

Titel: *Led into Mystery*

Subtitel: *Faith Seeking Answers in Life and Death*

Outeur: John de Gruchy

Daar is baie outeurs wat persoonlike ervaring as wysheid aanbied. Hierdie outeurs ontbloom die innerlike wense van lesers wat smag na outentieke ervaring. John de Gruchy is nie een van hierdie outeurs nie. In sy nuwe boek *Led into Mystery: Faith Seeking Answers in Life and Death* vertel hy hoe wysheid hom help om van persoonlike ervaring sin te maak. De Gruchy nooi die leser uit om saam met hom na die insig van ander te luister in die hoop dat hulle 'n outentieke verstaan van misterie sal ontbloom. 'n Misterie wat selfs 'n gesoute teoloog tot herbesinning roep.

De Gruchy is deurgaans besig om 'n antwoord op die vraag te soek: Kan ek (De Gruchy) getuig dat Jesus Christus die dood oorwin het? Die vraag verwag nie 'n dogmatiese of filosofiese antwoord nie, maar 'n persoonlike getuienis van 'n pa wat sy seun aan die dood afgestaan het. Dit is juis dié persoonlike aard van die vraag wat lei na 'n oorspronklike en unieke antwoord. In *Led into Mystery* is De Gruchy nie besig om 'n argument wat netjies afgerond en verpak kan word te ontwikkel nie. Hy vervleg kennis en insig vanuit literatuur, wetenskap, teologie en poësie sonder om streng onderskeidings tussen hierdie genres van kennis en insig te tref. Dit is nie nodig om die onderskeidings te bespreek nie, want, na jare van navorsing en ondervinding, het hy hierdie kennis en insigte verwerk en sy eie gemaak. De Gruchy bied die leser kans om te sien hoe 'n ervare en gerekende teoloog insig put en genereer vanuit akademiese, praktiese, intellektuele en persoonlike bronne. In *Led into Mystery* het De Gruchy hierdie kuns bemeester. Hy verstaan en beliggam die simbiose van moed en vrees en skets 'n verstaan van die misterie in lewe en dood.

Alhoewel hierdie boek nie 'n gestruktureerde argument ontwikkel nie, is daar twee temas wat die kunswerk saambind. Subtiel, maar doelbewus, gebruik De Gruchy die werk van Dietrich Bonhoeffer om aan sy tog vorm te gee. Hy verwys menigmaal na die lewe en werk van Bonhoeffer wat self 'n klem op misterie geplaas het. De Gruchy vertel dat Bonhoeffer se teologiese verkennings ook in sy persoonlike ervarings gewortel was – daarom dat De Gruchy op sy werk steun. Terwyl Bonhoeffer nooit as hoofkarakter in hierdie boek verskyn nie, is dit duidelik dat Bonhoeffer 'n rigtinggewende rol vervul.

Die tweede tema wat struktuur aan hierdie boek bied lê in De Gruchy se weerspieëling van die vrae en antwoorde wat volg op die dood van 'n geliefde. Hierdie vrae en antwoorde is nie net De Gruchy s'n nie, maar dié van alle mense. De Gruchy bied 'n Christelike interpretasie van die vrae en antwoorde wat in verhouding staan tot teologiese, wetenskaplike en kulturele ontwikkeling. Hy

stel nie belang in leidende vrae of absolute antwoorde nie, maar verkies om die verweefde lae van die vrae en antwoorde te belig. Dus, al oorkruis De Gruchy talle vakgebiede en beweeg hy oor baie grense, beskryf hy sy tog in die misterie aan die hand van hierdie twee temas.

Die inhoud van die boek word omarm deur 'n proloog en 'n epiloog wat die milieu van De Gruchy se besinning skets. Die gedeelte tussen die proloog en epiloog word opgedeel in vyf bedrywe wat elk verskillende punte bespreek. In die eerste bedryf, "Echoes of Mystery", maak De Gruchy opmerkings oor die rol wat verbeelding in die verkenning van misterie speel en verwys na talle verhale en gedigte soos *The Wonderful Wizard of Oz*, *Ode on a Grecian Urn* (John Keats) en *Intimations of Immortality from Recollections of Early Childhood* (William Wordsworth). Hierin vervleg vind mens ook die insigte van teoloë en filosowe soos Paul Tillich, Rowan Williams, Augustinus, J.F. Lonergan, Karl Barth en Paul Ricoeur.

In die twee bedryf, "Walking Through the Door", besin De Gruchy oor die Bybel, die rol van hermeneutiek en die waarde van mite deur te verwys na die verhouding tussen JRR Tolkien en CS Lewis. In die tweede toneel van die bedryf fokus De Gruchy op die verskillende vrae en misterie rondom Jesus in die akademie en die Bybel.

In die derde bedryf, "The God Question", ondersoek De Gruchy geloof in God as die absolute misterie. Hy bespreek die verhouding tussen geloof en die wetenskappe, godsbeelde, kulturele ontwikkeling en goddelike liefde. Hier kry die leser te make met Richard Dawkins, Karen Armstrong, André Brink, Klaus Nürnberger en Fyodor Dostoevsky. In die volgende bedryf, "The Human Enigma", reflekteer De Gruchy oor hoe ons ons menswees verstaan en besin oor die verhouding tussen ons brein, denke en persoon in gesprek met kenners vanuit die neurosielkunde. Philip Clayton, Oscar Wilde, TS Elliot, Isobel de Gruchy, Paul Thagrad, Keith Ward, Mark Solms en die Bybel word almal deel van hierdie gesprek en De Gruchy kom tot die slotsom dat menswees verstaan moet word in verhouding tot gemeenskap.

Die laaste bedryf in De Gruchy se werk, "The Hope within Us", bied dan 'n antwoord op die vraag of hy kan getuig dat Jesus Christus die dood oorwin het. De Gruchy begin sy antwoord formuleer deur 'n paar opmerkings te maak rakende die lewe na die dood. Hy kyk na die opinies vanuit die wetenskappe, Oosterse filosofieë en Afrika tradisies. Hierna maak hy opmerkings oor die Westerse kultuur se verstaan van die hemel, asook die mens se verbintenis tot die aarde. Heel laaste, nadat die konteks behoorlik geskep is, spits De Gruchy sy aandag op Jesus en beantwoord hy die vraag.

Led into Mystery: Faith Seeking Answers in Life and Death slaag op vele vlakke. Die taalgebruik en styl maak die boek toeganklik vir gewone lesers, asook akademië. Dit bied 'n Christelike interpretasie van misterie in die lewe en dood wat deur gelowiges en niegelowiges waardeur sal word. Verder, bied dit 'n geleentheid aan

teologiese studente om te sien hoe 'n ervare teoloog insig put vanuit akademiese, intellektuele en persoonlike bronne. In sy eerlike en persoonlike omgaan met teologie wys De Gruchy dat teologie 'n organiese en waardevolle toevoeging tot ons menswees is.

Dit is wel nie net die inhoud van die boek wat van waarde is nie. In sy benadering tot hierdie boek spreek De Gruchy ook die doel van teologie aan. Vroeg in die middeleeue beskryf Anselmus van Canterbury teologie as "faith seeking understanding". Met die subtitel *Faith Seeking Answers in Life and Death* verwys De Gruchy na hierdie beskrywing. Met sy eie woordkeuses lewer De Gruchy wel kommentaar op hedendaagse teologiese beoefening. Gelowiges is op soek na antwoorde en sommige teoloë sien dit as hulle plig om antwoorde hierop te bied. De Gruchy bied nie antwoorde op die vrae van gelowiges nie, maar vereenselwig met gelowiges se soeke na antwoorde. As deel van hierdie geloofsgemeenskap wys De Gruchy na *hoop*. Dit is nie antwoorde wat gekoester word nie, maar hoop. Paulus skryf:

"Ons is immers gered, en ons het nou hierdie hoop. Wat 'n mens al sien, hoop jy tog nie meer nie. Wie hoop nog op wat hy reeds sien? Maar as ons hoop op wat ons nie sien nie, wag ons daarop met volharding" (Rom 8:24).

Gys M Loubser

